

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ПРАВОБРАНИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2025. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	6
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	8
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	10
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	10
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ	10
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	11
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	11
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	12
5.1.	Активности из надлежности рада Правобранилаштва	13
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	16
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	18
7.1.	Преглед прихода и примитака	18
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	18
7.2.1.	Услуге стручног образовања	19
7.3.	Биланс стања	19
7.3.1.	Стална средства	19
7.3.2.	Потраживања	20
8.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	22
8.1.	Уговори о дјелу	22
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
9.1.	Набавка тонера	23
9.2.	Набавка услуга сервиса и одржавања опреме	24
10.	ИТ РЕВИЗИЈА	25
11.	КОМЕНТАРИ ПРАВОБРАНИЛАШТВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	26
	ПРИЛОЗИ	26

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Правобранилаштва Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Правобранилаштво) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу исказа - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Правобранилаштва приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Правобранилаштва у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-П), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

- На позицији прихода од трошкова поступака су евидентиране уплате по основу главног дуга које не представљају приходе Правобранилаштва (тачка 7.1. Извјештаја);
- Због ограничења апликације ИСЕП и неадекватно проведеног пописа не можемо се поуздати у тачност износа укупних потраживања по предметима које води Правобранилаштво наведених у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја нити у износ потраживања по основу досуђених трошкова судских поступака која су у надлежности Правобранилаштва (тачка 7.3.2. Извјештаја).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Правобранилаштва је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед пријеваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед пријеваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед пријеваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због пријеваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед пријеваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер пријевара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.

- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Правобранилаштва за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Правобранилаштва за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Правобранилаштва у складу с етичким заhtјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим заhtјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње⁴

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *Правобранилаштво још увијек није окончало активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста (тачка 5. Извјештаја).*
- *Слабости и недостатке у процесу јавних набавки (тачка 9. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Правобранилаштва је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

⁴ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Правобранилаштва, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 03.07.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с.р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с.р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је 17 препорука (8 нових и 9 поновљених⁵). Од укупног броја датих препорука, пет препорука се односи на финансијске извјештаје⁶, а остале на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Правобранилаштво треба окончати активности на доношењу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.	П
2	Правобранилаштво је дужно поступати у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ у циљу успоставе ефективног система финансијског управљања и контроле.	П
3	Правобранилаштво Босне и Херцеговине треба да успостави систем интерних контрола на начин да обезбиједи усаглашеност пословања са одредбама законских и подзаконских прописа.	П
4	Препоручујемо Правобранилаштву да приликом одабира семинара, које организују специјализоване фирме из Босне и Херцеговине, преферира локације у земљи у циљу рационализације издатака по наведеном основу.	П
5	Правобранилаштво је дужно поступати складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета у институцијама БиХ у погледу евидентирања трансакција које се односе на стална средства.	П
6	Правобранилаштво је дужно провести годишњи попис потраживања у складу са Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника институција БиХ у циљу тачног извјештавања о исказаним стањима истих на крају године.	П
7	Потребно је обезбиједити засебне извјештаје о потраживањима по основу главног дуга и потраживања по основу досуђених трошкова поступка.	П
8	Потребно је обезбиједити тачност унесених података у ИСЕР систему, успостављањем адекватног надзора сходно важећем Правилнику о вођењу евиденција прихода и потраживања.	П
9	Правобранилаштво треба у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ и другим институцијама које заступа успоставити одговарајући систем праћења наплате потраживања по основу главног дуга.	П
10	Правобранилаштво је дужно понуду добављача оцијенити неприхватљивом уколико понуђена цијена прелази планирана, односно обезбијеђена новчана средства уговорног органа.	Н
11	Правобранилаштво треба да на основу потписаних оквирних споразума потписује појединачне уговоре о набавци према указаним потребама.	Н
12	Правобранилаштво треба поступати у складу са одредбама Закона о јавним набавкама у погледу недостављања гаранције за добро извршење уговора.	Н

⁵ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

⁶ Број 5,6,7,8 и 9

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
13	Правобранилаштво је дужно објавити обавјештења о додјели уговора на порталу Агенције за јавне набавке БиХ у складу са одредбама Закона.	Н
14	Правобранилаштво је дужно извјештавати о реализацији потписаних уговора/оквирних споразума у складу са законским одредбама.	Н
15	Правобранилаштво је дужно да прије покретања поступка набавке проведе испитивање тржишта и у складу са тим донесе одговарајућу одлуку о покретању поступка јавне набавке.	Н
16	Правобранилаштво је дужно избор најповољнијег понуђача вршити у складу са условима дефинисаним тендерском документацијом и одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.	Н
17	Правобранилаштво треба сачинити свеобухватну анализу тренутних недостатака, грешака и могућих побољшања у раду ИСЕП система, те исту упутити добављачу са којим је потписан уговор о одржавању система ради отклањања уочених недостатака.	Н

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају су обрађене три препоруке чија је реализација у 2024. години оцијењена као реализација у току, а које ће и даље бити предмет праћења⁷ и једна препорука која није могла бити оцјењена.

⁷ Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Правобранилаштва и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Правобранилаштва за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, кориштени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Правобранилаштва за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти

- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Правобранилаштва, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Правобранилаштва. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Правобранилаштва. Обављени су разговори с руководством Правобранилаштва и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних особа у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Правобранилаштва Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да Правобранилаштво од укупно 13 претходно датих препорука, девет препорука није реализовало, за три препоруке је реализација у току и једна препорука која није могла бити оцјењена у ревидираном периоду.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Правобранилаштво је током 2024.године наставило да упућује запослене на стручна оспособљавања ван земље које организују фирме из Босне и Херцеговине.	✗
2/2023	Правобранилаштво БиХ је редовним годишњим пописом обухватило потраживања на основу досуђених трошкова судских поступака, али се нисмо увјерили у тачност наведених података.	✗
3/2023	Правобранилаштво није успоставило адекватан надзор и контролу над уносом података у ИСЕП систем тако да се не можемо поуздати у тачност података о потраживањима.	✗
4/2023	Правобранилаштво није подузимало активности са Министарством финансија и трезора Босне и Херцеговине на успостави одговарајућег система праћења наплате потраживања по основу основног дуга.	✗

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
5/2023	Правобранилаштво није обезбиједило засебне извјештаје о потраживањима по основу главног дуга и потраживањима по основу досуђених трошкова поступка.	⊗
6/2023	Правобранилаштво ни у 2024. години није извјештавало о реализацији потписаних уговора/оквирних споразума на порталу јавних набавки у складу са законским одредбама.	⊗
7/2023	Правобранилаштво у 2024. години није вршило набавку возила, тако да нисмо могли оцијенити препоруку која се односи на сачињавање техничких спецификација возила.	Ⓜ
1/2022	Правобранилаштво није до краја 2024. године упутило приједлог новог правилника о унутрашњој организацији на мишљење надлежним институцијама.	⊗
2/2022	Правобранилаштво није у 2024. години проводило активности на успостављању ефективног система финансијског управљања и контроле у складу са важећим законодавним оквиром.	⊗
3/2022	У току 2024 .године Правобранилаштво није предузимало активности на успостављању система интерних контрола који ће обезбиједити усуглашеност пословања са законима и другим прописима у значајним областима.	⊗
7/2022	Правобранилаштво је у 2024.години подузимало активности како би у главној књизи били исправно евидентирани приходи по врсти прихода, али још увијек на приходима од трошкова поступка уплата који се односе на главни дуг.	●
8/2022	Правобранилаштво је предузимало активности на доношењу политика и процедура наплате потраживања али још увијек није постигнут значајан напредак у дијелу ефикасности наплате потраживања.	●
14/2022	Правобранилаштво је и у 2024. години ангажовало лица по основу уговора о дјелу за обављање редовних послова, али су издаци за ове трошкове значајно смањени у односу на претходне године.	●

Статус: ● реализована препорука⁸, ● препорука чија је реализација у току⁹, ⊗ нереализована препорука¹⁰, Ⓜ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Правобранилаштво је основано Законом о Правобранилаштву Босне и Херцеговине¹¹, а у циљу обезбјеђења могућности да држава Босна и Херцеговина располаже ефикасном законском заштитом и заступањем у погледу заштите њених Уставом утврђених надлежности, интереса и права.

Организациона структура је утврђена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Правобранилаштва из 2005. године и измјенама из 2009. године, којим су предвиђена 23 извршиоца заједно са правобраниоцем и замјеницима. На 31.12.2024. године у Правобранилаштву је било 19 запослених од којих су три именована лица (правобранилац и замјеници), седам помоћника правобраниоца, осам запосленика на административно-техничким пословима (технички секретар, архивар, уписничари, возач

⁸ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁹ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

¹⁰ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14

курир, благајник) те једно лице на пословима стручног савјетника за материјално-финансијске послове.

Активности на изради новог правилника о унутрашњој организацији још увијек нису окончане. Колегијум Правобранилаштва је 02.02.2024.године усвојио Приједлог новог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, након чега је упућен у даљњу процедуру и прибављање потребних мишљења од стране надлежних органа, да би 21.10.2024. године актом правобранитељице био повучен из даљње процедуре, чиме су ове активности у 2024. години обустављене. Почетком 2025. године, исти Приједлог правилника је упућен у процедуру прибављања мишљења.

ПРЕПОРУКА 1

Правобранилаштво треба окончати активности на доношењу правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Функцију Правобранилаштва врше правобранилац и два замјеника правобраниоца, а у раду им помажу помоћници правобраниоца. Правобраниоца и замјенике правобраниоца именује и разрјешава Савјет министара БиХ. Функција правобраниоца подлијеже ротацији у периодима од по осам мјесеци. Правобранилац и замјеници правобраниоца именовани су у септембру 2023. године на мандат од четири године. Правобранилаштво за свој рад одговара Савјету министара БиХ и Парламентарној скупштини БиХ којој је дужан најмање једном годишње поднијети извјештај.

5.1. Активности из надлежности рада Правобранилаштва

5.1.1. Судски спорови

У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја Правобранилаштво је навело преглед активних судских поступака против Босне и Херцеговине и њених институција са стањем на 31.12.2024. године у укупној вриједности од 238.393.565 КМ. Укупан број предмета износи 962, а на основу презентираних информација највећи дио ових предмета се односи на питања из радног односа и права из радног односа.

5.1.2. Арбитражни поступци

У оквиру својих надлежности, Правобранилаштво приликом вођења међународних арбитражних поступака заступа Босну и Херцеговину пред Међународним центром за рјешавање инвестиционих спорова у Вашингтону. Арбитражни поступци који се воде против Босне и Херцеговине су потенцијална пријетња (обавезе) за буџет и имовину Босне и Херцеговине, те их тако треба и посматрати. О свим активностима у арбитражним поступцима који се воде пред међународним тијелима против БиХ, Правобранилаштво БиХ извјештава Савјет министара БиХ и Парламентарну скупштину БиХ путем извјештаја о раду, као и ентитетске владе зависно од тога у којем ентитету је настао спор.

Према подацима из Правобранилаштва, укупан број арбитражних поступака који се воде против Босне и Херцеговине и имају ознаку иностраности је 21.

У наредној табели приказан је преглед арбитражних поступака и поступака са елементом иностраности са значајним износима вриједности спора који су у току:

**Табела 3. Преглед арбитражних поступака и поступака са елементима иностраности са значајним износима
вриједности спора који су у току или су окончани**

р/ б	Покретач арбитраже	Правно лице/ентитет на који се арбитража односи	Правни основ	Датум покретања	Вриједност спора	Статус поступка
1	Електрогосподарство – развој и инжињеринг Словенија	РТЕ Угљевик Република Српска	Самоуправни споразум о удруживању рада и средстава из 1989.године	28.05.2024	695.175.000 EUR	Статус мировања до 31.05.2025. године
2	Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal и Divyesh Mittal - Индија	ГИКИЛ Лукавац Федерација БиХ	Споразум између Босне и Херцеговине и Републике Индије	27.10.2023	400.000.000 USD	Поступак у фази размјене доказа
3	Хрватска електропривреда д.д. Загреб Хрватска	РиТЕ Гацко Република Српска	Споразум између Владе Републике Хрватске и Владе Босне и Херцеговине	12.05.2017	100.000.000 EUR	Поступак мирног рјешавања спора је у току
4	Кермас енергија д.о.о. Загреб (вјетро парк Трусина) Хрватска	Влада Републике Српске	Једностран раскид уговора о концесији од стране Републике Српске.	12.02.2024	102.056.122 EUR	Поступак је у току
5	Даниел Чавић, Калифорнија САД	Југо банка Београд	Анекс Ц Споразума о питањима сукцесије СФРЈ	05.05.2023	738.772 USD	Поступак је у току.
6	Виадукт доо Порторож, Владимир Зевник и Борис Гољевшки Словенија	Влада Републике Српске	Раскид уговора о концесији за изградњу хидроенергетског система на ријеци Врбас од 25.11.2004. године закљученог између Владе Републике Српске и ХЕС Врбас а.д. Крупа на Врбасу.	15.11.2016	42.600.000 EUR	Донешена пресуда и покренути су поступци принудне наплате.

Поступци од 1-5 су у току док је поступак под бројем 6 окончан.

Савјет министара Босне и Херцеговине је с Владом Републике Српске закључио споразуме о међусобним правима и обавезама у вези са арбитражним поступцима „Виадукт“ д.о.о. Порторож против Босне и Херцеговине и „Електрогосподарства Словенија“ против Босне и Херцеговине којима је утврђено да ће Влада Републике Српске у име Босне и Херцеговине платити трошкове адвоката, правних и финансијских савјетника и других експерата и консултаната, трошкове вођења арбитражних поступака, као и све евентуалне новчане износе (накнаду штете и/или изгубљену добит с каматом, одштету и друго), које би на основу коначне арбитражне одлуке, донесене у арбитражним поступцима тужиоцу била дужна исплатити Босна и Херцеговина.

Код арбитражног поступка Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal и Divyesh Mittal, Влада Тузланског кантона, као ни Влада Федерације Босне и Херцеговине, на тражење Савјета министара БиХ, нису прихватиле да снесу трошкове поступка тако да су досадашњи трошкови у вези поступка финансирани на терет буџета институција БиХ.

Поред ових поступака, воде се и поступци које су покренула физичка и правна лица, а који се односе на предају у посјед имовине, заhtјеве за некретнине, заhtјеве за укњижбе, заhtјеве за накнаду одузете имовине, заhtјеве за промјену у катастру и др.

Арбитражни поступак по тужби Виадукт д.о.о. Порторож је спор настао између Виадукт д.о.о. Порторож, Владимир Зевник из Анкарана, Република Словенија и Борис Гољшевчек из Пирана, Република Словенија и надлежних органа Републике Српске у вриједности 42.600.000 EUR-а. Исти је окончан одлуком у корист тужиоца.

Наиме, Одлуком арбитражног трибунала¹² од 15.04.2022. усвојен је тужбени заhtјев тужиоца, те је Босна и Херцеговина обавезна да изврши плаћање слједећих износа:

- 39,8 милиона EUR-а на име накнаде штете,
- 5,68 милиона EUR-а на име трошкова поступка тужиоца,
- 343.000 \$ на име накнаде трошкова предујма који су плаћени од стране тужилаца и камате која тече након доношења одлуке на износ од 39,8 милиона EUR-а.

На донесену одлуку арбитражног трибунала изјављена је жалба/ревизија, која је одлуком арбитражног суда 01.05.2024. године одбијена¹³.

У јулу 2017. године између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Српске закључен је Споразум о међусобним правима и обавезама у вези са арбитражним поступком у предмету „Виадукт д.о.о. Порторож, Владимир Зевник из Анкарна, Република Словенија и Борис Гољшевчек из Пирана, Република Словенија против тужене Босне и Херцеговине“ (ICSID Case No. APB/16/36) пред Међународним центром за рјешавање инвестиционих спорова у Вашингтону.¹⁴ У члану 3. одређено је: „Влада Републике Српске ће у име Босне и Херцеговине платити све трошкове адвоката, правних и финансијских савјетника и других експерата и консултаната, као и трошкове вођења арбитражног поступка, укључујући административне трошкове и таксе, трошкове арбитражног трибунала, као и све друге трошкове потребне за вођење арбитражног поступка“. Чланом 4. Споразума утврђено је: „Све евентуалне новчане износе (накнаду штете и/или изгубљену добит с каматом, одштету и друго), које би на основу коначне арбитражне одлуке, донесене у арбитражном поступку тужиоцу била дужна исплатити Босна и Херцеговина, по пријему документованог заhtјева Правобранилаштва Босне и Херцеговине, Влада Републике Српске се безусловно обавезује да исплати у року одређеном арбитражном одлуком.“

По пријему одлуке ICSID Комитета у поступку Виадукт д.о.о. Порторож и пресуде Трибунала од 18.04.2022. године, Правобранилаштво БиХ је више пута упутило документовани заhtјев Влади Републике Српске за поступање по наведеној пресуди те да да у складу са наведеним Споразумом изврши исплату дуга у цијелости. Обавеза по наведеној пресуди још увијек није измирена, иако се свакодневно иста увећава по основу камата од цца 9 хиљада EUR-а. Влада Републике Српске још увијек није поступила по Споразуму. Савјет министара БиХ је предлагао одређена рјешења наведеног питања, али исто још увијек није ријешено.

У међувремену су правни заступници тужитеља покренули поступке принудног извршења у Босни и Херцеговини и иностранству у циљу измирења обавеза према коначној арбитражној одлуци.

¹² Одлука Арбитражног трибунала број: APB 16/36

¹³ Одлука ICSID Комитета од 01.05.2024.године.

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 54/17

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Правобранилаштво је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола: Правобранилаштво је претходних година у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ сачинило мапе и описе пословних процеса те дефинисало и процијенило ризике. Када је ријеч о контролним активностима у облику писаних политика и процедура за процесе прихода и примитка, расхода и издатка, управљања имовином и обавезама, јавних набавки, Правобранилаштво посједује интерна правила и процедуре из претходних година.

Руководство је 17.11.2023. године формирало Радну групу за финансијско управљање и контролу која је одговорна и овлаштена за успоставу система финансијског управљања и контроле што подразумева попис и опис пословних процеса, израду мапе процеса, идентификацију и процјену ризика, управљање ризицима, успоставу контролних активности које обухватају писане политике и процедуре...). Донесен је Годишњи акциони план за успостављање и унапређење ФУК-а за 2024. годину који садржава и препоруке интерне и екстерне ревизије. Радна група у 2024. години није проводила активности на успостави, развоју и јачању финансијског управљања и контроле у Правобранилаштву.

Сходно наведеном, Правобранилаштво није проводило континуиране активности на процјењивању функционисања система финансијског управљања и контроле и његовом ажурирању.

Правобранилаштво БиХ је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ¹⁶ доставило Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

ПРЕПОРУКА 2

Правобранилаштво је дужно поступати у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ циљу успоставе ефективног система финансијског управљања и контроле.

Функционисање система интерних контрола: На основу проведене ревизије утврдили смо да систем интерних контрола у Правобранилаштву, генерално гледано, није на задовољавајућем нивоу. Констатовани су недостаци и слабости у готово свим сегментима пословања који су били предмет ревизије (организациона структура, ангажовање особа по уговору о дјелу, попис средстава и обавеза, наплата потраживања, јавне набавке) што је детаљно описано у наредним тачкама Извјештаја.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹⁶ Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

Већина недостатака и неправилности се понавља већ дужи низ година те нисмо уочили значајније активности Правобранилаштва на њиховом превазилажењу. Један од узрока је неадекватна организациона структура, јер је значајан дио послова који се односи на материјално-финансијско пословање у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији додијељен једној особи, стручном савјетнику за финансијске послове.

Систематизовано радно мјесто секретара, који би у складу с Правилником о организацији и систематизацији требао да руководи организационом јединицом администрације Правобранилаштва, није попуњено већ дуги низ година тако да још увијек није успостављен адекватан надзор и контрола над административно техничким и финансијско материјалним активностима и пословима.

ПРЕПОРУКА 3

Правобранилаштво Босне и Херцеговине треба да успостави систем интерних контрола на начин да обезбиједи усаглашеност пословања с одредбама законских и подзаконских прописа.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Правобранилаштво је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁷.

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 234.821 КМ, што је за 78.821 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Значајни приходи односе се на приходе од накнада трошкова поступка (228.749 КМ).

Приходи од накнада трошкова вођења поступка: Приходи Правобранилаштва су приходи од који се уплаћују на основу правоснажних пресуда суда у којима су досуђени трошкови поступка у корист институција БиХ.

У току 2024.године Правобранилаштво је проводило активности како би у главној књизи били исправно евидентирани приходи по врсти прихода. Можемо констатовати да је смањен број уплата који се не односе на трошкове поступка, али још увијек се у главној књизи на конту прихода од накнада трошкова поступка евидентирају уплате по основу главног дуга које не представљају приходе Правобранилаштва, већ приходе других институција Босне и Херцеговине које Правобранилаштво заступа.

Сходно наведеном, Правобранилаштво је предузело активности како би у главној књизи били исправно евидентирани приходи по врсти прихода (препука број 7 /2022 у Табели 2) коју ћемо пратити у наредном периоду до коначне имплементације.

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину¹⁸, Правобранилаштву су одобрена средства у укупном износу од 1.469.000 КМ (текући издаци 1.433.000 КМ и капитални издаци 36.000 КМ)¹⁹. Такође, поменути закон је одобрено 20 запослених у Правобранилаштву.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.188.845 КМ, што је за 280.155 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 50/24

¹⁹ До усвајања буџета за 2024. годину, Правобранилаштво је располагало средствима одобреним према појединачним Инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (907.652 KM)²⁰, накнаде трошкова запослених (81.982 KM), уговорене и друге услуге (74.548 KM), путни трошкови (24.815 KM), издатке за употребу возила (23.342 KM) и издатке за телефонске и поштанске услуге (27.437 KM).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2024. години.

7.2.1. Услуге стручног образовања

Издаци за услуге стручног образовања остварени су у износу од 7.682 KM и највећим дијелом се односе на плаћене котизације за едукације запослених у иностранству у организацији специјализованих фирми за едукацију из Босне и Херцеговине (5.578 KM). Теме које су обрађене на тим семинарима односе се на канцеларијско пословање, рад у писарници, управљање промјенама и стресом, рјешавање конфликта и сл. Поред исплаћених трошкова котизација, исплаћени су и трошкови службеног путовања тако да је за предметне намјене реализирано укупно 20.580 KM.

Током ревизије нису нам достављене анализе које се односе на одабир тема едукација, као ни информације о доступности обрађивања истих тема у земљи и иностранству.

ПРЕПОРУКА 4

Препоручујемо Правобранилаштву да приликом одабира семинара, које организују специјализоване фирме из Босне и Херцеговине, преферира локације у земљи у циљу рационализације издатака по овом основу.

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 301.480 KM. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 417.461 KM.

Значајне ставке биланса стања односе се неотписану вриједност сталних средстава (295.402.KM), обавезе према добављачима (27.430 KM), обавезе према запосленима (88.720 KM).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

7.3.1. Стална средства

Набавна вриједност сталних средстава исказана у главној књизи и Годишњем финансијском извјештају износи 510.215 KM, исправка вриједности 214.814 KM, а садашња вриједност износи 295.401 KM.

²⁰ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 18.

Под књиговодственим стањима на 31.12. сматрају се стања утврђена након што су у књиговодству прокњижене све промјене и трансакције настале закључно до тог дана.

Након обављеног пописа, обрачун инвентуре није прокњижен са 31.12.2024. године, него је обрачун инвентуре прокњижен 18.02.2025. године са стањем на 31.01.2025. године. У вриједност сталних средстава по извршеном обрачуна инвентуре ушао је и обрачун амортизације за мјесец 01/2025. године, чиме су исказана стална средства потцијењена.

ПРЕПОРУКА 5

Правобранилаштво је дужно поступати у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета у институцијама БиХ²¹ у погледу евидентирања трансакција које се односе на стална средства.

7.3.2. Потраживања

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прецизирано је да су потраживања резултат прошлих догађаја и од којих се очекују будућа финансијска имовина буџета односно буџетских корисника, која се потражују од трећих особа и од којих се очекују будуће користи у обављању дјелатности.

Правобранилаштво је у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја навело информације да укупна потраживања према подацима из Информационог система управљања предметима Правобранилаштва и система праћења прихода (ИСЕП) износе 9,9 милиона с напоменом да иста подразумевају потраживања о свим активним предметима које Правобранилаштво води укључујући потраживања о главном дугу и потраживања о трошковима поступка. Правобранилаштво је у извјештају навело да је провело попис ових потраживања.

Установили смо различите податке о потраживањима зависно од извјештаја који се повлачи из ИСЕП-а, а пописна комисија то није констатовала, нити је вршила увид у стварно стање предмета. Такође, као што је и комисија констатовала, још увијек апликација ИСЕП нема могућност креирања засебних извјештаја по различитим основама за потраживање (потраживањима по основу главног дуга и потраживања по основу досуђених трошкова поступка, каматама и др). Шодно наведеном, не можемо потврдити да је попис потраживања проведен у складу с Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника институција БиХ,²² односно да је износ потраживања објављен у Годишњем финансијском извјештају, нити износ потраживања по основу досуђених трошкова судских поступака који су искључиво у надлежности Правобранилаштва, тачан.

ПРЕПОРУКА 6

Правобранилаштво је дужно провести годишњи попис потраживања у складу с Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника институција БиХ, у циљу тачног извјештавања о исказаним стањима потраживања на крају године.

²¹Правилник број:01-08-02-2-1515-1/15

²² Упутство о вршењу попису имовине и обавеза буџетских корисника институција БиХ број:08-02-2-7449-1/24

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је обезбиједити засебне извјештаје о потраживањима по основу главног дуга и потраживањима по основу досуђених трошкова поступка.

Иако је претходне године Правобранилаштву препоручено да успостави адекватан надзор над уносом података у ИСЕП систем, нису нам презентовани докази да је Правобранилаштво по том питању предузимало активности. Поново смо установили смо различите податке о потраживањима зависно од извјештаја који се повлачи из ИСЕП-а.

ПРЕПОРУКА 8

Потребно је обезбиједити тачност унесених података у ИСЕП систему успостављањем адекватног надзора сходно важећем Правилнику о вођењу евиденција прихода и потраживања.

Такође, још увијек није успостављен задовољавајући систем праћења и евидентирања наплате потраживања по основу главног дуга, у сарадњи са институцијама БиХ које Правобранилаштво заступа. Према изјавама руководства, обављени су разговори с релевантним особама у Министарству финансија и трезора БиХ на успостављању система праћења наплате потраживања по основу главног дуга, међутим нема конкретних активности нити помака на рјешавању ове проблематике.

ПРЕПОРУКА 9

Правобранилаштво треба, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ и другим институцијама које заступа, успоставити одговарајући систем праћења наплате потраживања по основу главног дуга.

Према подацима из ИСЕП-а, укупни проценат наплате потраживања за све године износи око 22,4 %. Установили смо да се уплате по предметима углавном врше у обrocима/ратама уз сагласност Правобранилаштва, због чега поступак наплате потраживања траје дужи период. Правобранилаштво је у образложењима извјештаја навело да динамика наплате, између осталог, зависи и од судова који воде извршне поступке. Сагледавајући процес свеукупно, иако се предузимају активности, сматрамо да још увијек постоји простор за унапређење кроз обезбјеђење досљедне примјене прописаних правила и процедура.

Према наведеном, Правобранилаштво је предузимало активности на доношењу политика и процедура наплате потраживања сходно датој препоруци из претходних година (препука број 8 /2022 у Табели 2), али још увијек није постигнут значајан напредак, тако да ћемо активности Правобранилаштва у овом сегменту пратити и у наредном периоду до коначне имплементације препоруке.

8. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

8.1. Уговори о дјелу

Издаци за уговоре о дјелу закључно са 31.12.2024. исказани су у нето износу од 29.851 КМ, што је за 35.815 КМ мање у односу на претходну годину. Укупно је у 2024. години било ангажовано пет извршилаца.

Ангажовање лица вршено је за послове курира-возача замјеника правобраниоца и помоћника правобранилаца (једно лице током цијеле године, мјесечна нето накнада 950 КМ), послове информатичара (једно лице током цијеле године, мјесечна нето накнада 500 КМ) те финансијске послове (једно лице током девет, мјесеци мјесечна накнада 1.000 КМ). Као разлог ангажовања наведених лица Правобранилаштво истиче неадекватну организациону структуру јер наведени послови нису систематизовани те одсуства лица запосленог на финансијским пословима.

Сходно наведеном, Правобранилаштво је предузело активности на рационализацији издатака и смањењу броја лица ангажованих по основу уговора о дјелу, али с обзиром на то да још увијек постоје овакви ангажмани за послове из дјелокруга редовних активности, препоруку дату претходних година (препука број 14/2022 у Табели 2) ћемо пратити и у наредном периоду до њене коначне реализације.

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Правобранилаштво је донијело и објавило План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине²³.

Према презентованим подацима²⁴, Правобранилаштво је у 2024. години провело 12 поступака јавних набавки путем конкурентског зајтјева за доставу понуда у вриједности 77.804 КМ. У складу са Анексом II дио Б, Правобранилаштво је извршило набавке у вриједности 16.617 КМ.

Ревизијом процедура јавних набавки утврђене су одређене неправилности које наводимо у тексту доле.

Правобранилаштво, у поступку јавне набавке осигурања возила и тонера, није понуде понуђача чија је цијена прелазила процијењену вриједност набавке (осигурана новчана средства) оцијенило као неприхватљиве, већ је добављачима допустило учешће у поступцима јавне набавке, што није у складу с одредбама члана 2. став 2. Закона о јавним набавкама БиХ.²⁵

ПРЕПОРУКА 10

Правобранилаштво је дужно понуду добављача оцијенити неприхватљивом уколико понуђена цијена прелази планирана, односно осигурана новчана средства уговорног органа.

²³ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

²⁴ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

²⁵ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

Правобранилаштво је за све набавке за које је предвидјело закључивање оквирних споразума закључило уговоре с добављачима у укупној вриједности и количинама наведеним у тендерској документацији и оквирном споразуму на временски период од двије године чиме је обесмислило потребу закључивања оквирних споразума.

ПРЕПОРУКА 11

Правобранилаштво треба да на основу потписаних оквирних споразума потписује појединачне уговоре о набавци према указаним потребама.

Приликом покретања јавне набавке канцеларијског материјала и горива, обавјештењем о набавци и тендерском документацијом, заштијевано је да добављач достави безусловну гаранцију банке за добро извршење уговора. Утврдили смо да добављачи нису доставили гаранцију банке за добро извршење уговора. Шодно члану 72. став 4. Закона о јавним набавкама, уколико изабрани понуђач не достави гаранцију за извршење уговора у остављеном року, након закључивања уговора, закључени уговор се сматра ништавним.

ПРЕПОРУКА 12

Правобранилаштво треба поступати у складу с одредбама Закона о јавним набавкама у погледу недостављана гаранције за добро извршење уговора.

Правобранилаштво у поступцима набавки канцеларијског материјала и хостинг информационог система OWISA, није објавило обавјештења о додјели оквирних споразума на порталу Агенције за јавне набавке БиХ, шодно члану 74. став 1. Закона о јавним набавкама.

ПРЕПОРУКА 13

Правобранилаштво је дужно објавити обавјештења о додјели уговора на порталу Агенције за јавне набавке БиХ у складу с одредбама Закона.

Законом о јавним набавкама, члан 75. став 3 прописано је да је уговорни орган дужан извјестити о реализацији потписаних уговора/оквирних споразума на порталу Агенције за јавне БиХ. Констатовали смо да Правобранилаштво током 2024. године није извјештавало Агенцију о реализацији потписаних уговора/ оквирних споразума.

ПРЕПОРУКА 14

Правобранилаштво је дужно извјештавати о реализацији потписаних уговора/оквирних споразума у складу са законским одредбама.

9.1. Набавка тонера

На основу Плана јавних набавки за 2024. годину, Правобранилаштво је покренуло поступак набавке тонера путем конкурентског поступка, у вриједности 6.838 КМ без ПДВ-а.

Иако је Правобранилаштво приликом истраживања тржишта утврдило да су цијене на тржишту значајно веће у односу на процијењену вриједност набавке, није донесена нова одлука о покретању јавне набавке с већом процијењеном вриједношћу, него је путем

исправке обавјештења о набавци повећана вриједност набавке на 9.140 КМ без ПДВ-а. Такође, Правобранилаштво прије доношења одлуке о набавци није извршило адекватно истраживање тржишта, што је за посљедицу имало више измјена тендерске документације. На адресу Правобранилаштва пристигле су четири понуде у вриједности од 9.000 КМ до 9.150 КМ без ПДВ-а. Након проведене е-аукције, потписан је оквирни споразум и уговор с добављачем у вриједности 8.550 КМ без ПДВ-а у трајању од двије године.

ПРЕПОРУКА 15

Правобранилаштво је дужно да, прије покретања поступка набавке, проведе испитивање тржишта и у складу с тим донесе одговарајућу одлуку о покретању поступка јавне набавке.

9.2. Набавка услуга сервиса и одржавања опреме

На основу Привременог плана јавних набавки за 2024. годину, Правобранилаштво је покренуло поступак набавке услуга сервиса и одржавања опреме путем конкурентског поступка, у вриједности 18.803 КМ без ПДВ-а.

На адресу Правобранилаштва пристигле су двије понуде које су оцијењене као прихватљиве те је изабран понуђач са цијеном од 17.280 КМ. Након доношења одлуке о избору најповољнијег понуђача, изабрани понуђач није доставио доказе у складу с чланом 45. Закона о јавним набавкама, те је стога понуду изабраног понуђача, у складу са Законом о јавним набавкама, требало одбацити.

Наиме, Законом о јавним набавкама²⁶ дефинисано је да уговорни орган доставља приједлог уговора оном понуђачу чија је понуда по ранг-листи одмах након понуде најуспјешнијег понуђача, у случају да најуспјешнији понуђач пропусти доставити оригинале или овјерене копије документације из члана 45. и 47. Закона, не старије од три мјесеца од дана достављања понуде или захтјева за судјеловање, у року који одреди уговорни орган.

ПРЕПОРУКА 16

Правобранилаштво је дужно избор најповољнијег понуђача вршити у складу с условима дефинисаним тендерском документацијом и одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

²⁶ Члан 72. став 3. тачка а) Закона о јавним набавкама

10. ИТ РЕВИЗИЈА

Правобранилаштво нема запосленог ИТ особља, те се за функционисање Информационог система за евиденцију прихода и потраживања (ИСЕП) ослања на екстерног добављача услуга и ангажовање ИТ стручњака. ИСЕП се налази на серверима добављача с којим је склопљен уговор за хостинг и одржавање система. Процедура набавке одржавања ИСЕП система покренута је у новембру 2024. године, а уговор је потписан у фебруару 2025. године. С обзиром на то да је уговор за 2024. годину био на снази до краја године, наведени систем у Правобранилаштву је један период био без уговора о одржавању.

Информациони система за евиденцију прихода и потраживања (ИСЕП) нуди 16 различитих извјештаја на основу унесених података. Уочено је да неки извјештаји нису коректни, у дијелу одабира активних и архивираних предмета, гдје се не врши правилно раздвајање предмета.

ПРЕПОРУКА 17

Правобранилаштво треба сачинити свеобухватну анализу тренутних недостатака, грешака и могућих побољшања у раду ИСЕП система, те исту упутити добављачу с којим је потписан уговор о одржавању система ради отклањања уочених недостатака.

11. КОМЕНТАРИ ПРАВОБРАНИЛАШТВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Правобранилаштво је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину. Коментари се углавном односе на дијелове извјештаја на које је скренута пажња, као и на препоруке (тачке 5, 6, 7.2.1, 7.3.2, 9 и 10).

Коментари Правобранилаштва у највећој мјери потврђују налазе и препоруке ревизије, јер садрже образложења која су већ презентована током ревизије, као и информације о активностима које је Правобранилаштво предузело у 2025. години.

Везано за препоруке које се односе на стручно образовање запослених и евидентирање потраживања по основу главног дуга и досуђених трошкова, Правобранилаштво је изразило одређено неслагање са ставовима ревизије. Међутим, наведени аргументи нису прихваћени јер нису били поткријепљени новим доказима нити адекватним образложењима.

Прихваћена је сугестија у вези с називом Табеле број 3, те је та корекција извршена у коначној верзији извјештаја.

Како у коментарима нису достављене нове чињенице ни докази који би заhtiјевали измјене, коначан текст Извјештаја није мијењан у односу на Нацрт, осим у дијелу гдје су прихваћене сугестије.

Детаљно образложење прихваћених и неприхваћених коментара дато је у одговору на коментаре који је достављен руководству Правобранилаштва уз коначан извјештај.

Ревизију у Правобранилаштву за 2024. годину обавили су: Аднан Мућаремагић – вођа тима, Жељко Ћавар – члан тима и Нерман Велић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Аднан Мућаремагић, с.р.

**Руководилац Одјелења за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

Број: 04-16-1-796 /25

Прилози

Прилог I - Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II - Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III - Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. години

Правобранилаштво БиХ

Опис	Планирани износ у прорачуну	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Постотак (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	150,000	0	150,000	234,821	157
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Приходи од наплате премије осигурања				6,072	
Накнаде и пристојбе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	0	
Новчане казне (непорезне природе)	150,000	0	150,000	228,749	152
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих разина власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	6,000	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	6,000	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	156,000	0	150,000	234,821	157

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Правобранилаштво БиХ

Опис	Одобрени прорачун	Усклађивања прорачуна	Укупни прорачун	Извршење прорачуна	Постотак (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1,433,000	0	1,433,000	1,188,845	83
Бруто плате и накнаде	980,000	0	980,000	907,652	93
Накнаде трошкова упослених	100,000	0	100,000	81,982	82
Путни трошкови	44,000	0	44,000	24,815	56
Издаци телефонских и поштанских услуга	30,000	0	30,000	27,437	91
Издаци за енергију и комуналне услуге	1,000	0	1,000	0	0
Набавка материјала	30,000	0	30,000	23,687	79
Издаци за усл. пријеза и горива	24,000	0	24,000	12,731	53
Унајмљивање имовине и опреме	15,000	0	15,000	11,813	79
Издаци за текуће одржавање	30,000	0	30,000	19,096	64
Издаци за осигурање	7,000	0	7,000	5,084	73
Уговорене и друге посебне услуге	172,000	0	172,000	74,548	43
2. Капитални издаци	36,000	0	36,000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	36,000	0	36,000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестицијско одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	1,469,000	0	1,469,000	1,188,845	81
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1,469,000	0	1,469,000	1,188,845	81

Прилог III

Биланс стања на 31.12.2024. године

Правобранилаштво БиХ

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Постотак (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	6,078	1,189	511
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	6,078	1,189	511
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	295,401	151,182	195
Стална средства	510,215	306,398	167
Исправка вриједности	214,814	155,215	138
Неотписана вриједност сталних средстава	295,401	151,182	195
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	301,479	152,371	198
3. Краткорочне обавезе и разграничења	121,880	292,261	42
Краткорочне текуће обавезе	33,008	13,489	245
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обвезе према упосленима	88,720	74,954	118
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	152	203,818	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	295,401	151,182	195
Извори средстава	295,401	151,182	195
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	417,281	443,443	94